

**Fundusze
Europejskie**
Program Regionalny

**Rzeczpospolita
Polska**

**województwo
łódzkie**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Gdzie jeśli nie w rodzinie? - deinstytucjonalizacja pieczy zastępczej.

Joanna Luberadзка-Gruca

KRAJOWY PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA UBÓSTWU
I WYKLUCZENIU SPOŁECZNEMU, AKTUALIZACJA 2021–
2017, Z PERSPEKTYWĄ DO ROKU 2030.

Deinstytucjonalizacja to
przejście z opieki
instytucjonalnej do opieki
rodzinnej i środowiskowej, co
jest zgodnie z założeniami w
tym zakresie przyjętym
zarówno na szczeblu UE, jak i w
polskiej krajowej polityce
społecznej

dr Ross Campbell,
psychiatra amerykański,
autor wielu książek na
temat wychowywania
dzieci

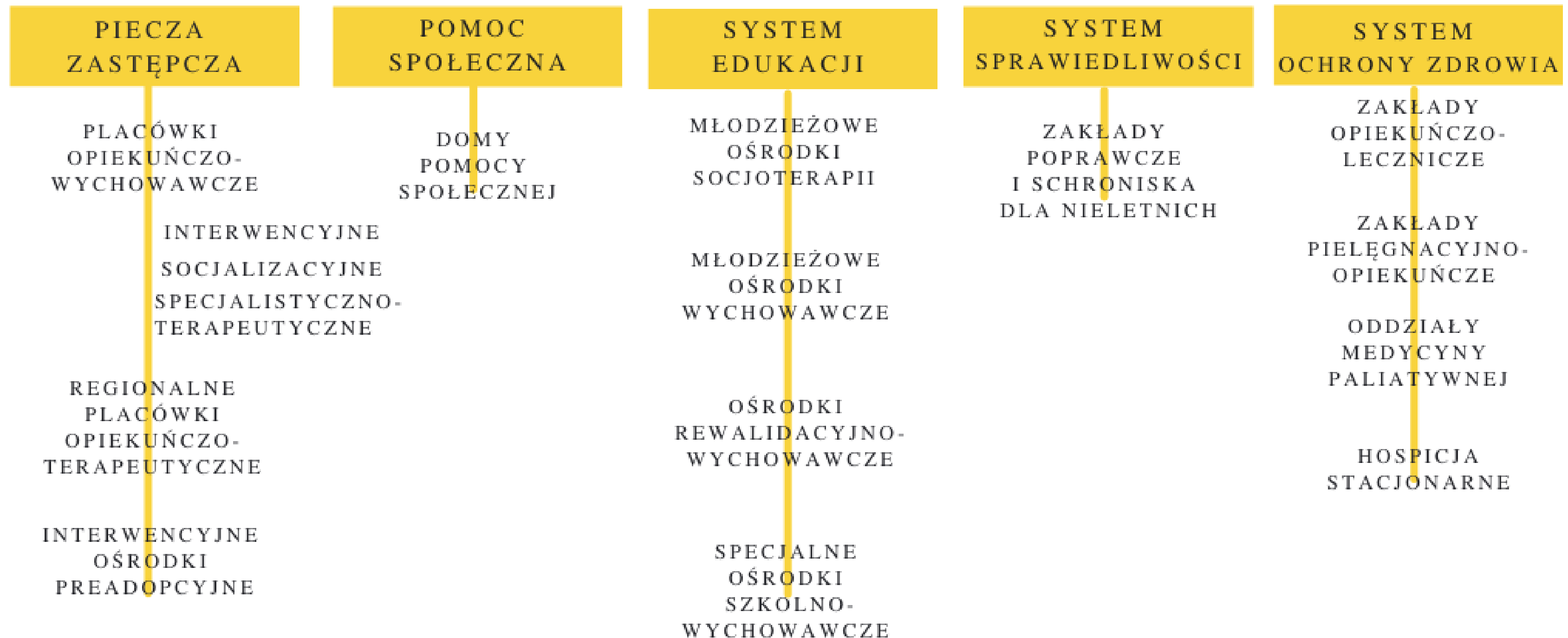
“Żeby dziecko mogło w pełni rozwinąć
swój potencjał musi czuć, że rodzice je
kochają i naprawdę się o nie troszczą.”

Standardy ochrony praw
dziecka pod red. M. Michalaka,
Biuro Rzecznika Praw Dziecka
2018 r.

“Podstawowym celem pracy opiekuńczo-
wychowawczej jest realizacja prawa dziecka
do życia w rodzinie – własnej lub w innym,
trwałym środowisku rodzinnym”

INSTYTUCJE OPIEKI CAŁKOWITEJ DLA DZIECI

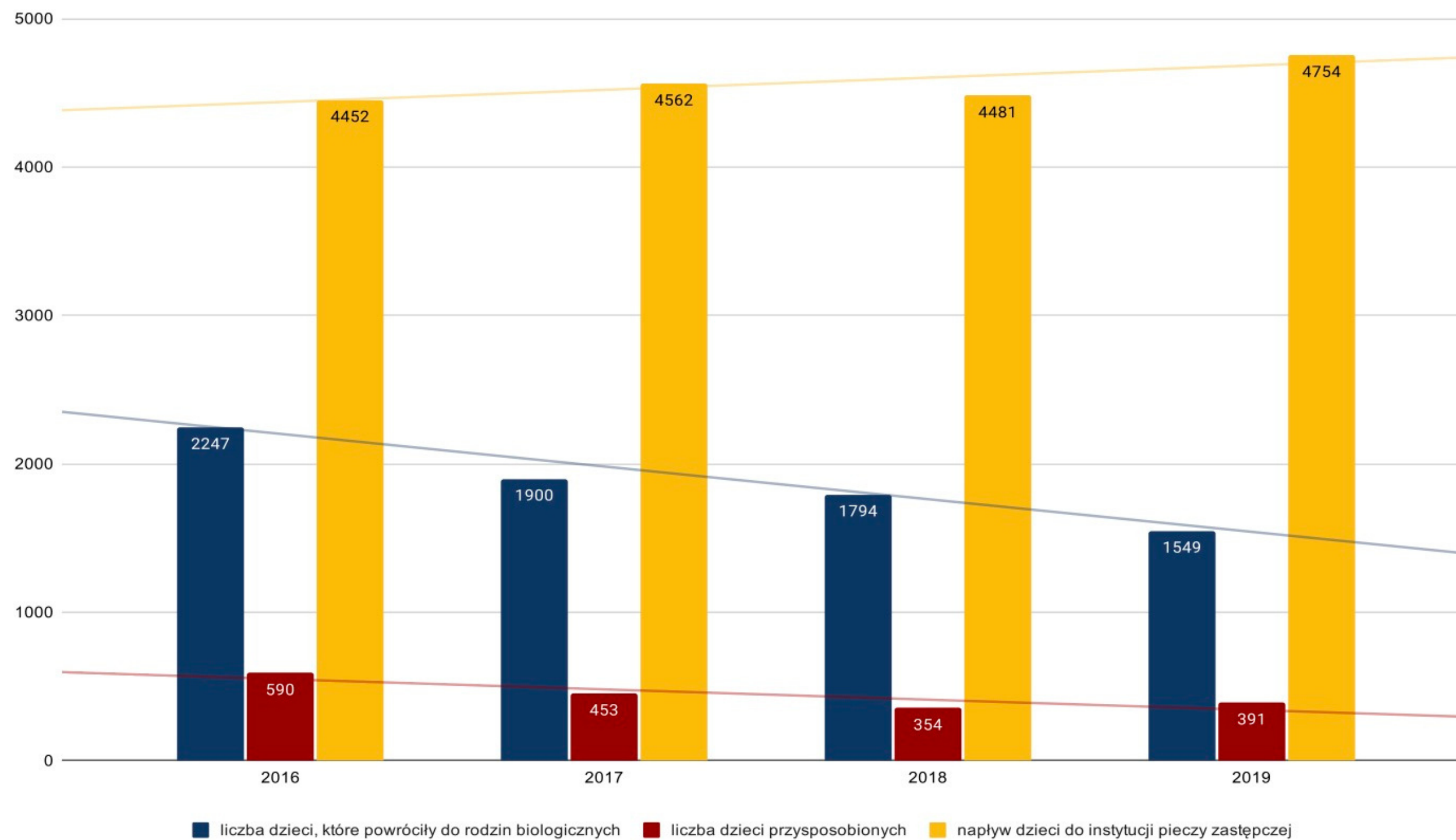
W instytucjach pieczy
zastępczej w Polsce
według danych na
koniec roku 2019
przebywa blisko 15.500
dzieci (bez placówek
typu rodzinnego).
W ciągu ostatnich 5 lat
udało się tą liczbę
zmniejszyć o niewiele
ponad 1.000.

Dzieci w placówkach pieczy zastępczej to zaledwie połowa tych, które przebywają w instytucjach pobytu całodobowego i najczęściej długoterminowego. Według szacunków mniej więcej drugie tyle dzieci przebywa w instytucjach innych systemów: pomocy społecznej, zdrowia czy edukacji.

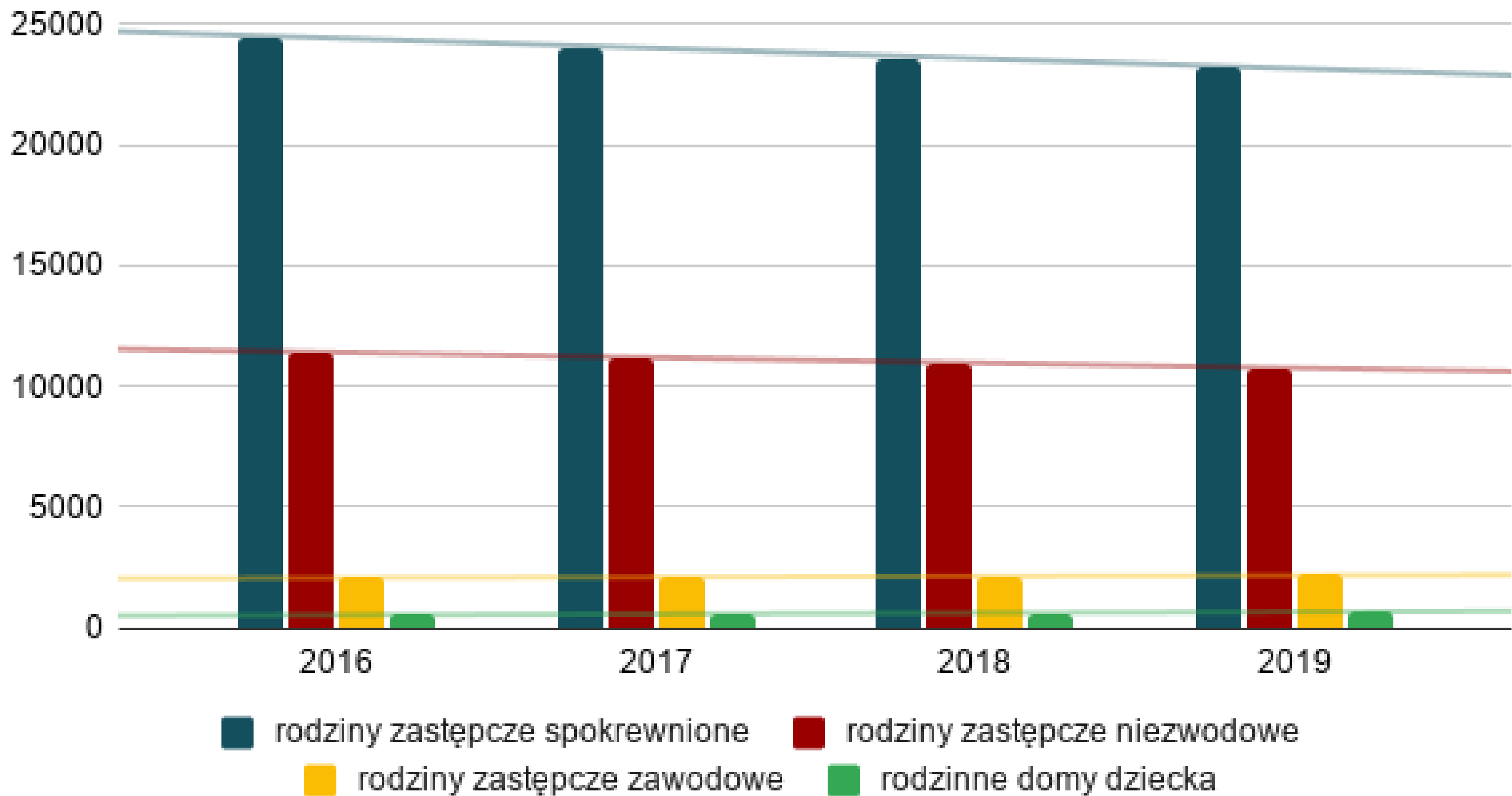
Liczba dzieci powierzonych do instytucji pieczy zastępczej oraz napływy i odpływy z tej formy opieki w latach 2016-2019

Spada liczba
spokrewnionych
i niezawodowych
rodzin zastępczych,
nieznacznie wzrasta
liczba rodzin
zawodowych i
rodzinnych domów
dziecka

Liczba rodzinnych form pieczy zastępczej w latach 2016-2019

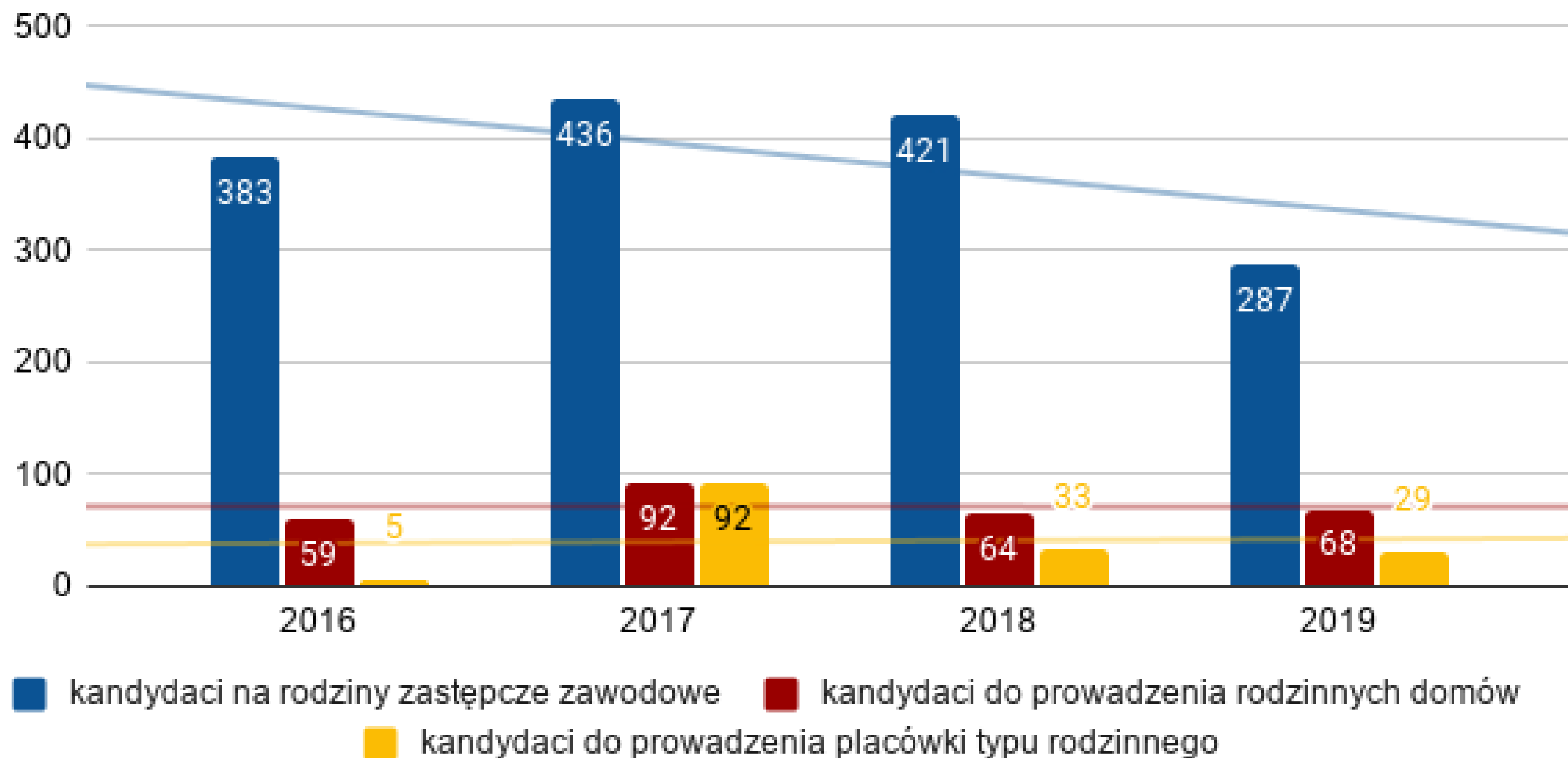

SPADA

LICZBA KANDYDATÓW
NA ZAWODOWE
RODZINY ZASTĘPCZE

Według danych
GUS w 2019 roku,
na 10 tys. ludności
Polski przypadało
średnio 10 rodzin
zastępczych lub
rodzinnych domów
dziecka

Kandydaci przeszkoleni do sprawowania zawodowej pieczy zastępczej w latach 2016-2019

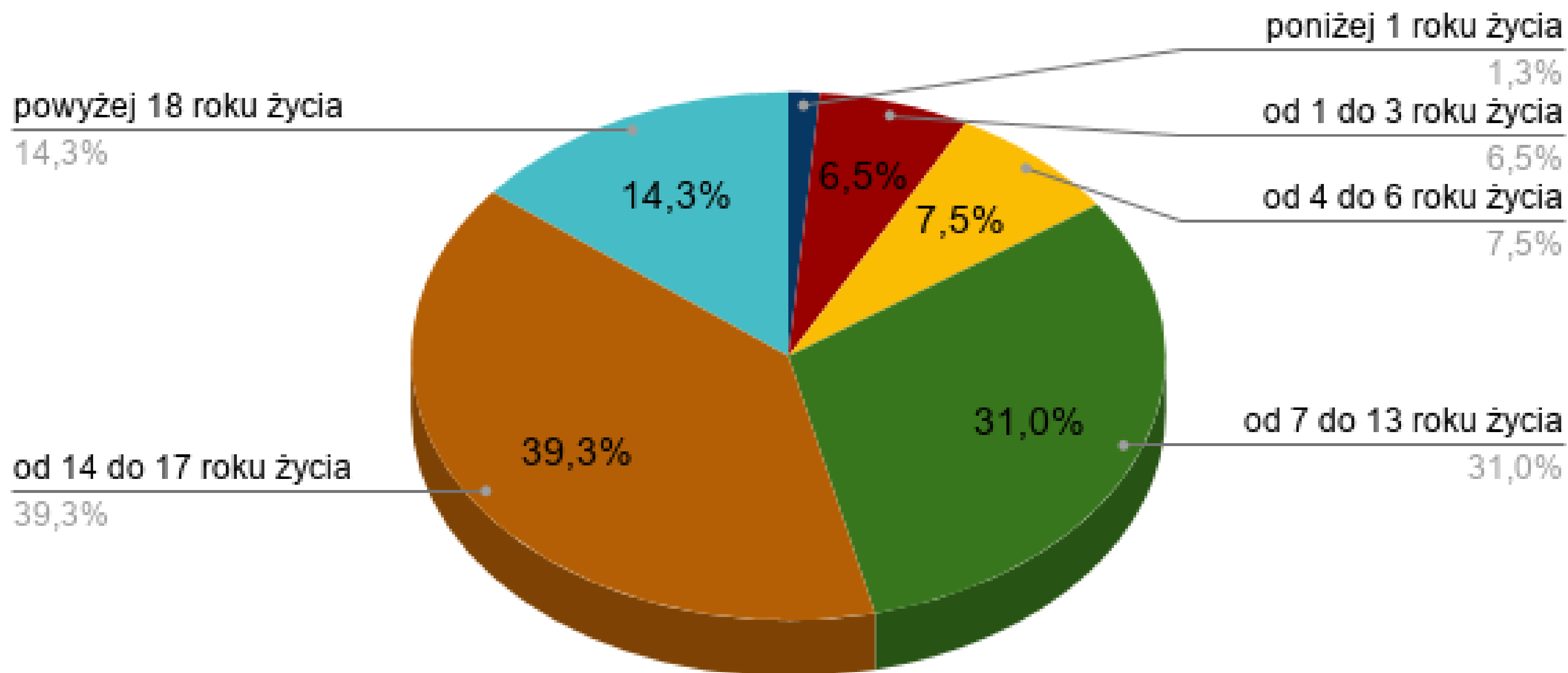
PROFESJONALIZACJA
rodzicielstwa zastępczego nie
powinna zdominować
traktowania rodziców
zastępczych jak partnerów (nie
usługodawców) w oferowaniu
dzieciom opieki jak najlepszej
jakości i budowaniu systemu
wokół dziecka, tak żeby
odpowiadał na jego wszystkie
potrzeby.

Według danych Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej na koniec 2019 roku w województwie łódzkim funkcjonowało 49 placówek opiekuńczo-wychowawczych innych niż placówki typu rodzinnego (42 socjalizacyjne, 5 interwencyjnych i 2 specjalistyczno-terapeutyczne).

Na 31 grudnia przebywało w nich 976 dzieci. Średnia liczba dzieci pod opieką jednej placówki wynosi blisko 20 wychowanków.

Dzieci w 2019 roku w instytucjonalnej pieczy zastępczej w podziale na wiek

Wskaźnik deinstytucjonalizacji, czyli udział procentowy dzieci w rodzinnych formach opieki zastępczej w liczbie dzieci przebywających w pieczy zastępczej wynosi dla województwa łódzkiego 79,6%, a dla Polski 77,6%.

Rodzinna piecza zastępcza w województwie łódzkim

33 rodziny zastępcze
niezawodwe wychowywały
więcej niż 3. przyjętych
dzieci

w 2019 roku powstało 5
rodzin zastępczych
zawodowych a 3 zostały
rozwiązane

w 2019 roku nie powstało
żadne pogotowie rodzinne,
a 4 zostały rozwiązane

w 2019 roku powstało 6
zawodowych rodzin
zastępczych
specjalistycznych

Na terenie
województwa
łódzkiego
funkcjonuje 208
podmiotów
zawodowej
rodzinnej pieczy
zastępczej, co
daje średnią
niespełna 9
rodzin na
powiat.

Dwa powiaty na terenie
województwa (rawski i wieluński)
nie miały w 2019 roku żadnej formy
zawodowej rodzinnej pieczy
zastępczej, ale każdy z nich miał na
swoim terenie socjalizacyjną
placówkę opiekuńczo-
wychowawczą dla 30 dzieci.

Jednym z warunków koniecznych do uzyskania dostępu do środków finansowych z funduszy strukturalnych z perspektywą finansową 2021–2027, jest przygotowanie przez Polskę ram strategicznych wspierających proces deinstytucjonalizacji.

- rozwój asystencji osobistej dla osób z niepełnosprawnością,
- wspieranie samodzielnego życia poprzez zamieszkiwanie we własnym mieszkaniu lub mieszkaniu wspomagany,
- rozbudowa systemu wsparcia rodzin i skoncentrowanie go na zapobieganiu kryzysom w rodzinie,
- zmiana funkcji istniejących instytucji – z długookresowej opieki całodobowej na usługi świadczone w formule środowiskowej,
- zwiększenie liczby rodzin zastępczych oraz liczby rodzin adopcyjnych, zwłaszcza dla dzieci starszych, z niepełnosprawnościami, licznych rodzeństw,
- przekształcenie systemu zdrowia psychicznego w sieć środowiskowych centrów zdrowia psychicznego opartych na trzech filarach: profilaktyka – usługi zdrowotne – usługi społeczne.

Wybrane kierunki deinstytucjonalizacji w obszarze “Rodzina, dzieci, młodzież”

Wsparcie spójności funkcjonowania rodzin i ochrony praw dzieci.

Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej.

Usprawnienie procesu usamodzielniania młodzieży.

Reforma instytucji całodobowych.

Proces przejścia od opieki w instytucjach do
samodzielnego, godnego życia, umożliwiającego
osiągnięcie pełni swojego rozwoju

wymaga współpracy i szerokiej
koalicji na rzecz
deinstytucjonalizacji.

Dziękuję za uwagę

